

משולחנו של מנהל אגף הייעור

הנגב, והנתונים המוצגים בו הם בעלי ערך ועניין רב. תוצאות המחקר מלמדות ש"מתחילת המדידות ועד לשנת 2021 אין מגמת הפחתה או הגדלה של כמויות הגשם השנתיות, הסופתיות והיומיות בצפון הנגב. לא נמצאו מגמות לשינוי במועדי התחלה וסוף של עונת הגשמים". עם זאת, המחקר מציג נתונים בדבר קשר בין שנים שחונות והתייבשות עצים ברחבי צפון הנגב. מחקר שערך השירות המטאורולוגי הישראלי צופה שהחל ממחצית המאה ה-21 תהיה עלייה ברצף השנים השחונות לצד שינוי במאפייני הגשמים: השטח המומטר בסופות יהיה קטן יותר, עוצמתן תגדל, משכן יקטן, וכמות המשקעים הכוללת תפחת בכשלושים אחוזים. לתחזית זו השלכות על התכנון והממשק היעירני לקיום העצים ולצמצום הסחף ושימור הקרקע.

מחקר זה ואחרים מהווים דוגמה טובה לחשיבות הניטור ארוך הטווח ולצורך בהקצאת משאבים לאורך שנים. עלינו, אנשי מערך הייעור בקק"ל, להכיר היטב את הנתונים, ללמוד ולעבד אותם, באופן שיספקו לנו מידע חיוני בעיצוב ניהול היער בישראל.

אני מקווה שקריאת הגיליון תעשיר את רוחכם, ותפיח בכם מרץ ונכונות לקראת הימים הבאים.

חזק ואמץ

גלעד אוסטרובסקי
היערן הראשי ומנהל אגף הייעור

בעודי כותב שורות אלה, ימים אחרונים של אוקטובר 2023, ישראל שרויה במלחמה שהחלה ביום הדמים הנורא, בשבת 7 באוקטובר. כולנו עומדים המומים נוכח השנאה המטורפת של החמאס, הזוועות והטבח שחוללו ביישובי הנגב המערבי. ההלם והזעם לא מרפים, הצער והעצב העמוק כובשים את החיים ולא נותנים מנוח.

בזמנים כאלה, כאשר החיים משתבשים לחלוטין, החוסן החברתי הוא מבחננו הגדול. כל אחד תורם את חלקו לפי מקומו ויכולתו ולפי תפקידו, מי בשדה הקרב, ומי בעורף. בימים כאלה מוטל עלינו גם להחזיק את "השגרה", לאחוז בדברים המוכרים והיפים של החיים, להמשיך ולקיים את חובתנו, למצוא כוח ונחמה במעשי ידינו.

כתב העת 'יער', היוצא לאור בכל שישה חודשים, הוא מעין תחנה חגיגית בזמן. פעמיים בכל שנה מונח בפנינו הגיליון, והוא מלא כל טוב. 'יער' נותן ביטוי לעבודה הנמשכת על פני כל השנה, ולמחקרים רבים, שחלק מהם נמשכים עשרות שנים. הגיליון הנוכחי ממשיך את הגיליון הקודם שעסק בניטור ארוך טווח, ומוסיף עליו עוד מספר מאמרים, רובם באתרי מחקר בנגב, עם זיקה מובהקת למשטר הגשמים ולשינוי האקלים.

אני מבקש להפנות את תשומת לב הקוראים למאמר של שמואל ארבל וחבריו שעוסק בניתוח משטר הגשם בצפון הנגב. מאמר זה מסכם למעלה משלושים שנות מדידה בצפון